

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Львівська політехніка»

ЗІЛЬНИК НАТАЛІЯ МИХАЙЛІВНА

УДК 342.922: 347.132.144: 006] (477)

**АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ В ГАЛУЗІ СТАНДАРТИЗАЦІЇ,
ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ, МЕТРОЛОГІЇ І СЕРТИФІКАЦІЇ**

12.00.07 – адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук

Львів – 2017

Дисертацією є рукопис

Робота виконана на кафедрі адміністративного та інформаційного права Навчально-наукового інституту права та психології Національного університету «Львівська політехніка»

Науковий керівник - доктор юридичних наук, професор
Остапенко Олексій Іванович
Навчально-науковий інститут права та психології
Національного університету «Львівська політехніка»,
професор кафедри адміністративного
та інформаційного права, заступник директора

Офіційні опоненти: доктор юридичних наук, професор
Кравцова Тетяна Миколаївна
Сумська філія Харківського національного
університету внутрішніх справ,
професор кафедри юридичних дисциплін

кандидат юридичних наук, доцент
Йосифович Данило Ігорович
Львівський державний університет
внутрішніх справ МВС України,
професор кафедри адміністративного права
та адміністративного процесу

Захист відбудеться «28» лютого 2017 р. о 9.00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 35.052.19 у Національному університеті «Львівська політехніка» (79008, м. Львів, вул. Князя Романа, 1-3, ауд. 301 XIX навчального корпусу)

З дисертацією можна ознайомитися в бібліотеці Національного університету «Львівська політехніка» (79013, м. Львів, вул. Професорська, 1)

Автореферат розісланий «20» січня 2017 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

Н. П. Бортник

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Доводиться констатувати, що сьогодні проблемі якості продукції, виконання робіт, надання послуг, стандартизації, метрології і сертифікації, на жаль, не приділяється достатньої уваги, а це, у свою чергу, суттєво впливає на соціально-економічні результати розвитку України.

Натомість розвиток в Україні ринкових відносин, вступ нашої держави у Світову організацію торгівлі, а також розширення торговельних зв'язків з європейськими країнами вимагає високоякісної, конкурентоспроможної продукції, що відповідає міжнародним стандартам. Вирішити це питання можливо при використанні новітніх технологій, а також при наявності відповідного рівня знань у спеціалістів, які повинні не лише мати професійну підготовку, але й ґрунтовні знання нормативно-правової, технічної та іншої документації з питань якості продукції, стандартизації, метрології та сертифікації.

Слід зазначити, що адміністративно-правове регулювання в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації, яке здійснюється в державі покликане подолати випадки випуску неякісної, а в окремих випадках і небезпечної продукції, що виготовляється з порушенням правил, норм і стандартів, прийнятих в Україні та світі. Однак, недостатній рівень фахової підготовки спеціалістів, відсутність бажання виробників дотримуватися встановлених правил, норм та стандартів, призводить до вчинення правопорушень у зазначеній сфері, кількість яких щороку збільшується.

Отже, така ситуація актуалізує необхідність комплексного дослідження питання адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації, що дозволить запропонувати шляхи удосконалення чинного законодавства у цій сфері.

Науково-теоретичним підґрунтям для виконання дисертації послужили загальнотеоретичні наукові праці українських та зарубіжних вчених в галузі адміністративного права (В. Авер'янова, А. Агапова, С. Алексеева, Д. Бахраха, В. Бевзенка, Ю. Битяка, В. Гарашука, І. Голосніченка, Д. Йосифовича, Р. Калюжного, Л. Ковалья, Т. Коломоець, В. Колпакова, А. Комзюка, Т. Кравцової, О. Кузьменко, І. Личенко, Д. Лук'яця, О. Остапенка, С. Стеценка, Ю. Шемшученка та ін.), господарського права (І. Березовської, Д. Задихайла, О. Зверевої, Л. Іваненко, М. Кузьміної, В. Мамотова, В. Щербини та ін.), економіки і техніки (А. Афонасова, Р. Бичківського, В. Бойцова, Ю. Дімова, А. Загороднього, В. Короткова, М. Котляра, М. Куйбіди, І. Ліфіца, Н. Салухіної, П. Столярчука, В. Топольника, С. Цюцюри, М. Шаповала, О. Язвінської та ін.).

У сучасних наукових дослідженнях до окремих аспектів адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, якості

продукції, метрології і сертифікації звертаються М. Лаврентьєва, Л. Лосюк, Л. Менів, С. Орехов, К. Починок, Л. Сопільник та інші.

Водночас варто зазначити, що монографічних праць та спеціальних дисертаційних досліджень зазначеної проблеми в Україні наразі недостатньо, що свідчить про потребу у комплексному дослідженні питань адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано відповідно до Основних напрямів державної політики України у галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації, Концепції державної політики у сфері управління якістю продукції, процесів та послуг (затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 р. № 447-р), Концепції розвитку технічного регулювання та споживчої політики у 2006–2010 роках (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11 травня 2006 р. № 267-р), основних наукових напрямів досліджень Національного університету «Львівська політехніка» від 24 червня 2014 р., протокол № 5 «Про правові, психологічні та інформаційні проблеми розвитку державності в Україні», науково-дослідної роботи «Вдосконалення правового механізму захисту прав і свобод людини і громадянина в умовах розбудови правової держави» (державний реєстраційний № 0112U001217), а також у контексті наукового дослідження кафедри адміністративного та інформаційного права Навчально-наукового інституту права та психології НУ «Львівська політехніка» за напрямом «Адміністративно-правове забезпечення прав і свобод людини і громадянина в умовах розбудови правової держави» (державний реєстраційний № 046U004099).

Мета і завдання дослідження. *Мета роботи* полягає в тому, щоб на основі аналізу чинного законодавства України та узагальнень практики його застосування, матеріалів статистики, обґрунтувати необхідність більш широкого запровадження адміністративної відповідальності за правопорушення вчинені в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації, визначити її підстави та розробити відповідні рекомендації щодо вдосконалення законодавчого врегулювання адміністративної відповідальності за правопорушення у вказаній сфері. Для досягнення зазначеної мети потрібно вирішити такі *завдання*:

- здійснити аналіз історіографії питання щодо правової основи стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації;
- виокремити адміністративно-правові засади регулювання стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації;
- обґрунтувати доцільність дотримання національних та міжнародних вимог щодо якості продукції, стандартизації, метрології і сертифікації;

– охарактеризувати адміністративно-правові норми як один з елементів механізму правового регулювання відносин у галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації;

– розкрити сутність та ознаки адміністративно-правових відносин, що порушуються в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації;

– розглянути адміністративно-процесуальний статус органів (посадових осіб), що уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації;

– з'ясувати сутність і значення матеріальних і процесуальних основ адміністративної відповідальності в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації та зробити пропозиції до їх вдосконалення.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, пов'язані з адміністративною відповідальністю в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації.

Предметом дослідження адміністративна відповідальність за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації.

Методи дослідження. Методологічну основу дисертації становлять філософські (світоглядні), загальнонаукові та спеціальні методи пізнання соціальних і правових явищ, пов'язаних із застосуванням до правопорушників у галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації адміністративної відповідальності. Із філософських методів використано діалектичний метод, серед загальнонаукових методів застосовувались, насамперед, історичний, логіко-семантичний, порівняльний, структурно-функціональний та метод аналізу й синтезу, а зі спеціально-юридичних методів – формально-юридичний метод. Так, застосування діалектичного та історичного методів сприяло дослідженню історіографії питання щодо стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації з урахуванням їх еволюції та діалектичного пізнання їх розвитку (підрозділ 1.1). За допомогою логіко-семантичного методу розвинуто понятійний апарат дослідження (підрозділи 1.1, 3.1, 3.2). Порівняльний метод було покладено в основу аналізу національних та міжнародних вимог щодо якості продукції, стандартизації, метрології і сертифікації (підрозділ 1.3). Використання методів аналізу та синтезу сприяло дослідженню існуючої адміністративно-правової системи регулювання відносин у галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації (підрозділи 2.1, 2.2) та з'ясуванню матеріальних і процесуальних основ адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації (розділ 3). Структурно-функціональний метод сприяв дослідженню адміністративно-проце-

суального статусу суб'єктів уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення у галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації та визначенню їх підвідомчості (підрозділи 2.3, 2.4). Можливості статистичного методу використані при аналізі результатів практики притягнення до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень у вказаній сфері, а соціологічного методу – під час узагальнення та аналізу результатів проведеного анкетування щодо питань адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації. Крім того, для встановлення змісту окремих норм права, що передбачають відповідальність за правопорушення, вчинені в у сфері стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації, використовувався формально-юридичний метод. Переважно ці та інші методи наукового дослідження використовувались в їхньому взаємозв'язку.

Нормативно-правовою основою роботи стали положення Конституції України, Кодексу України про адміністративні правопорушення та інших нормативно-правових актів України, а також законодавство деяких країн СНД та Європейського Союзу у вказаній сфері.

Емпірична база дослідження – узагальнення практики застосування чинного законодавства України, історичні матеріали та публікації в періодичних виданнях, дані проведеного анкетного опитування 400 осіб, а також статистичні матеріали щодо адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертаційне дослідження є одним із небагатьох комплексних досліджень, яке присвячено проблемам адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації. Аналіз вітчизняного законодавства та спеціальної літератури з тематики дослідження дав змогу сформулювати концептуальні положення щодо адміністративної відповідальності в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації, які вирізняються науковою новизною та мають важливе теоретичне і практичне значення, а саме:

уперше:

- спираючись на доктринальні дослідження в галузі адміністративного права охарактеризовано зміст адміністративно-правових норм в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації;

- виокремлено й обґрунтовано коло суб'єктів – учасників адміністративно-правових відносин у галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації;

- доведено необхідність здійснювати розгляд справ про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації виключно судами;

– розкрито сутність та елементи підвідомчості розгляду про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації;

– запропоновано до суб'єктів адміністративного правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації окрім фізичних віднести також юридичних осіб із застосуванням до них передбачених законодавством заходів адміністративного впливу;

– обґрунтовано необхідність внесення змін до національного адміністративного законодавства в частині застосування терміну «адміністративне покарання» взамін терміну «адміністративне стягнення»;

удосконалено:

– зміст понять «стандартизація», «якість продукції», «метрологія» і «сертифікація» з урахуванням попередніх досліджень, законодавчих вимог та сучасних умов розвитку;

– наявні шляхи формування адміністративно-правових засад стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації як неодмінної умови розв'язання важливих соціально-економічних завдань Української держави;

набули подальшого розвитку:

– пропозиції щодо впровадження міжнародних вимог пов'язаних з якістю продукції, стандартизацією, метрологією і сертифікацією. Запропоновано створити дієвий механізм прийняття національних стандартів з урахуванням проєвропейського розвитку України;

– процесуальні процедури та стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані та обґрунтовані в дисертації висновки та рекомендації можуть бути використані у:

– *науково-дослідній діяльності* – для поглиблення знань про адміністративну відповідальність, а також для подальших наукових розробок актуальних проблем, пов'язаних із застосуванням адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації;

– *правотворчості* – для вдосконалення чинного законодавства про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації (*акт впровадження від 02 жовтня 2015 р.*);

– *правозастосовній діяльності* – для вдосконалення адміністративно-юрисдикційної діяльності органів, посадових осіб, що уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації;

– *навчальному процесі* – під час проведення занять з навчальних дисциплін «Адміністративне право», «Адміністративний процес», «Господар-

ське право України» «Адміністративна відповідальність у сфері економіки» (довідка про використання у навчальному процесі НУ «Львівська політехніка» № 67-01-256 від 12 лютого 2016 р.), а також у системі службової підготовки працівників органів державного управління (довідка ГУ НП у Львівській області № 15-08/248 від 18 вересня 2015 р.).

Особистий внесок здобувача. Усі сформульовані в дисертаційній роботі положення та висновки обґрунтовано на основі власних досліджень автора.

Апробація результатів дисертації. Дисертація була обговорена та схвалена на кафедрі адміністративного та інформаційного права Навчально-наукового інституту права та психології НУ «Львівська політехніка». Низку її положень було виголошено в доповідях на науково-практичних заходах, а саме: Всеукраїнській науково-практичній конференції «Проблеми державотворення та правотворення в Україні» (Львів, 17 лютого 2012 р.), II Міжнародній науково-практичній конференції «Публічне та приватне право: шляхи вдосконалення законодавства і практики» (Харків, 9–10 березня 2012 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання реалізації чинних національних та міжнародних нормативно-правових актів» (Одеса, 16–17 березня 2012 р.), I Всеукраїнській науково-практичній конференції «Захист прав і свобод людини та громадянина в умовах формування правової держави» (Львів, 25 квітня 2012 р.), Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні питання вдосконалення системи законодавства в умовах сьогодення» (Хмельницький, 14 грудня 2012 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Розвиток правової системи України в умовах сьогодення» (Донецьк, 16–17 лютого 2013 р.), II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Захист прав і свобод людини та громадянина в умовах формування правової держави» (Львів, 12 червня 2013 р.), Всеукраїнській конференції молодих учених і студентів «АЕРО-2013. Повітряне і космічне право» (Київ, 22 листопада 2013 р.), Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні питання юридичної науки – 2014» (Львів, 25 квітня 2014 р.), II Міжнародній науково-практичній конференції пам'яті д.ю.н., проф., Заслуженого діяча науки і техніки України Л. В. Коваля «Адміністративне право та процес України» (Запоріжжя, 6–7 березня 2015 р.), IV Всеукраїнській науково-практичній конференції «Захист прав і свобод людини та громадянина в умовах формування правової держави» (Львів, 27 травня 2015 р.).

Публікації. Основні положення та висновки дисертаційної роботи викладено в 19 публікаціях, з них 7 статей у наукових виданнях, визнаних фаховими з юридичних наук (1 з яких входить до міжнародної науково-метричної бази Index Copernicus), 1 стаття у періодичному виданні іноземної держави та 11 – у збірниках тез доповідей на науково-практичних заходах.

Структура роботи. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, які містять 9 підрозділів, висновків, додатків та списку використаних дже-

рел. Загальний обсяг дисертації становить 246 сторінок, з яких 183 – основний текст, 27 – додатки, 36 – список використаних джерел (356 найменувань).

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **Вступі** обґрунтовано актуальність теми дисертації, вказано на зв'язок роботи з науковою тематикою, визначено мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження, висвітлено наукову новизну та практичне значення одержаних результатів, подано відомості про їх апробацію, структуру й обсяг дисертації.

Розділ 1 «Загально-теоретична характеристика і правові основи стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації» складається з трьох підрозділів, у яких охарактеризовано поняття та правові основи стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації.

У підрозділі 1.1 *«Історіографія питання щодо правової основи стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації»* проведено аналіз наукової літератури та положень деяких нормативно-правових актів, що відображають погляди українських і зарубіжних учених та законодавства на стандартизацію, якість продукції, метрологію і сертифікацію. Запропоновано авторське бачення понять «стандартизація», «якість продукції», «метрологія» і «сертифікація». Так, під стандартизацією, слід розуміти діяльність з метою досягнення оптимального ступеня впорядкування у певній сфері шляхом встановлення правил і положень для загального і багаторазового їх застосування. Якість – це сукупність властивостей товару (роботи, послуги) щодо його безпечності, новизни, довговічності, надійності, економічності, ергономічності, естетичності, екологічності, юридичного закріплення у стандартах, технічних умовах, еталонах, що зумовлює його здатність задовольняти потреби споживача відповідно до призначення. Метрологією є наука про вимірювання чи відображення фізичних величин їх значеннями з метою забезпечення єдності вимірювань за допомогою існуючих методів і засобів. Сертифікацію в широкому розумінні слід розглядати як процедуру, за допомогою якої визнаний в установленому порядку орган документально засвідчує відповідність продукції на основі існуючих систем якості, з дотриманням встановлених законодавством вимог, що сприяють запобіганню небезпечних для життя, здоров'я та майна громадян і довкілля надзвичайних подій техногенного змісту.

Звернено увагу на те, що поняття «метрологія» та «метрологічна діяльність» не тотожні, оскільки метрологія – це наука про вимірювання, а метрологічна діяльність – це діяльність, пов'язана із забезпеченням єдності вимірювань.

У підрозділі 1.2 *«Адміністративно-правові основи регулювання стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації»* здійснено істо-

ричний екскурс формування адміністративно-правових засад стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації, а також проведено аналіз основних нормативно-правових актів у вказаній сфері.

Визначено, що головним елементом правової основи стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації є законодавство про стандартизацію, якість продукції, метрологію і сертифікацію.

Національне законодавство у сфері стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації регулює відносини, пов'язані з розробленням, прийняттям, застосуванням та виконанням вимог (обов'язкових і на добровільній основі) до продукції, процесів виробництва, робіт, послуг тощо, зі здійсненням процедур оцінювання відповідності та метрологічною діяльністю, відіграє важливу роль у здійсненні економічної політики держави з метою підтримки вітчизняного товаровиробника, захисту прав споживачів, забезпечення населення якісними безпечними товарами, охорони навколишнього природного середовища тощо.

У підрозділі 1.3 «Національні та міжнародні вимоги до якості продукції, стандартизації, метрології і сертифікації» наголошено, що національні і міжнародні вимоги до якості продукції, стандартизації, метрології і сертифікації закріплені у нормативних документах. Зазначено, що основним нормативним документом, який визначає національні і міжнародні вимоги до якості продукції, стандартизації, метрології і сертифікації є технічні регламенти. Зазначено, що на національному рівні в умовах євроінтеграції кількість нормативних документів, які базуються на європейських директивах постійно зростає. Так, станом на 31 грудня 2015 року фонд національних стандартів в Україні становив 18 623 документів, 11 662 з яких, гармонізовані з міжнародними та європейськими.

Акцентовано увагу на уніфікації українських та європейських технічних стандартів, що сприятиме розширенню міжнародної торгівлі.

Розділ 2 «Адміністративно-правова система регулювання відносин у сфері стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації» складається із чотирьох підрозділів і присвячений аналізу складових адміністративно-правового регулювання у галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації, розгляду правового статусу органів, що уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації, визначенню підвідомчості розгляду справ про адміністративні правопорушення у галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації.

У підрозділі 2.1 «Адміністративно-правові норми як елемент системи правового регулювання відносин у галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації» визначено поняття та з'ясовано науково-теоретичний і правовий зміст адміністративно-правової норми як ключового

елементу системи адміністративно-правового регулювання відносин в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації.

Констатовано, що під механізмом адміністративно-правового регулювання в сфері стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації слід розуміти систему адміністративно-правових заходів, за допомогою яких суб'єктами від імені держави забезпечується позитивний правовий вплив на суспільні відносини.

Зазначено, що адміністративно-правові норми у сфері стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації за своїм юридичним змістом здебільшого є матеріальними, їм притаманна загальна класифікація норм адміністративного права.

У підрозділі 2.2 «Адміністративно-правові відносини, що порушуються в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації» розкрито сутність та ознаки адміністративно-правових відносин в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації.

Адміністративно-правові відносини в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації – це врегульовані нормами адміністративного права суспільні відносини, які складаються у вказаній сфері, один з учасників або всі учасники яких є носіями владних повноважень, а також суб'єктивних прав та обов'язків, які перебувають під охороною держави.

Вказано, що до структури адміністративно-правових відносин в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації входять суб'єкти, об'єкти правовідносин та нормативний зміст. Включення юридичних фактів як одного із елементів адміністративно-правових відносин в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації є лише підставою для виникнення цих відносин.

У підрозділі 2.3 «Адміністративно-процесуальний статус органів (посадових осіб), що уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації» аналізується адміністративно-юрисдикційна діяльність органів, які здійснюють розгляд справ про адміністративні правопорушення в досліджуваній галузі.

Ці органи утворюють своєрідну систему, хоча про їх системність можна вказувати лише умовно, оскільки вони переважно не пов'язані єдиним керівником і координаційним центром, характеризуються неоднорідністю та відмінністю в компетенції та повноваженнях, від належного виконання яких залежить ефективність захисту прав та інтересів споживачів.

У підрозділі 2.4 «Підвідомчість розгляду справ про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації» з'ясовано поняття підвідомчості справ про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації та окреслено коло справ, які підвідомчі органам (посадовим особам)

уповноваженим розглядати справ про адміністративні правопорушення у цій сфері.

Визначено, що елементами підвідомчості справ про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації виступають: по-перше, коло юридичних справ, що віднесені до відання того чи іншого юрисдикційного органу, а по-друге, правовий зв'язок, який існує між юридичною справою та юрисдикційним органом, що зумовлює віднесення конкретної категорії справ до предмета відання цього органу.

Розділ 3 «Матеріальні та процесуальні основи адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації» складається з двох підрозділів, у яких увагу акцентовано на матеріальних і процесуальних питаннях адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації.

У підрозділі 2.1 «Матеріальні основи адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації» шляхом проведеного аналізу поглядів науковців на зміст терміну «адміністративна відповідальність», з'ясовано та запропоновано авторське бачення поняття і сутності адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації.

Зазначено, що підставами адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації є сукупність об'єктивних і суб'єктивних ознак, які складають зміст поняття адміністративного правопорушення та його юридичного складу. Відтак, наголошено, що адміністративне правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації – це суспільно небезпечне і шкідливе за наслідками, протиправне, винне діяння у сфері стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації, за настання якого законом передбачена адміністративна відповідальність.

За вчинення адміністративного правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації до винної особи застосовуються заходи адміністративної відповідальності. Під адміністративним покаранням за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації, запропоновано розуміти встановлену державою міру відповідальності за вчинення адміністративного правопорушення у визначеній сфері, яке застосовується до правопорушника.

У підрозділі 2.2 «Процесуальні основи адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації» проведено аналіз провадження у справах про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації.

Розглянуто сутність і зміст термінів «адміністративний процес», «адміністративне провадження», «провадження у справах про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації».

Зазначено, що нормативною основою провадження у справах про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації є Кодекс України про адміністративні правопорушення, окремі закони та підзаконні акти, що регулюють певні положення такого провадження, а процесуальною підставою – факт вчинення адміністративно-караних дій, безпосереднє виявлення посадовою особою факту вчинення протиправних дій, матеріали правопорушення, які надійшли від правоохоронних органів та інших органів виконавчої влади, повідомлення та заяви про порушення у галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації, що надійшли від фізичних та юридичних осіб.

Обґрунтовано, що процесуальні підстави адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації мають і загальні, і специфічні ознаки, наявність яких не суперечить, а лише вказує на індивідуалізацію адміністративного провадження у конкретній справі.

ВИСНОВКИ

У дисертаційній роботі на основі аналізу одержаних наукових і практичних результатів обґрунтовано необхідність удосконалення адміністративної відповідальності в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації. Цьому сприяли загальнонаукові і спеціальні методи дослідження, на основі яких отримано достовірні результати, що мають якісні та кількісні показники застосування адміністративної відповідальності до правопорушників в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації. На основі реалізації мети і завдань дослідження сформульовано низку висновків, пропозицій і рекомендацій, основними з яких є такі:

1. Визначено, що найважливішими, ефективними, правовими засобами підвищення якості та конкурентоспроможності вітчизняної продукції є стандартизація, якість продукції, метрологія і сертифікація. Вони стимулюють виробника продукції, виконавця робіт, надавача послуг задовольняти вимоги споживача і ринку якості продукції, робіт та послуг, а також підвищувати організаційно-технічний рівень виробництва, що, в свою чергу, сприяє створенню умов для випуску конкурентоспроможної продукції і розширення ринку збуту її за кордон.

Наголошено, що категорія «якість» характеризується багатоаспектністю змісту, що дає змогу розглядати її комплексно з урахуванням відповідних суспільних відносин, які опосередковують діяльність людей, а це

виражається в установленні вимог до якості товарів (робіт, послуг), а також відповідальності за їх порушення.

2. Вказано, що адміністративно-правові основи стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації становить національне законодавство у сфері стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації.

Законодавство в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації – це сукупність нормативних актів і окремих норм, які забезпечують належне правове регулювання якості продукції, робіт, послуг, а також захист прав споживачів.

На основі характеристики основних нормативно-правових актів в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації, зазначено, що навіть, якщо вони відносяться до різних галузей права, їх об'єднує загальна цільова спрямованість – забезпечення оптимального рівня якості продукції, робіт і послуг. Відтак, звернено увагу на те, що вказані нормативно-правові акти не повною мірою відповідають суспільним вимогам, тому доцільним є вдосконалення правових основ стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації як необхідної умови для успішного вирішення пріоритетних соціально-економічних завдань.

3. Зазначено, що до нормативних документів, в яких закріплені національні та міжнародні вимоги до якості продукції, стандартизації, метрології і сертифікації віднесено: технічні регламенти, стандарти, кодекси установленої практики та технічні умови.

Доцільним з цього приводу є пришвидшення узгодження національних стандартів з європейськими та міжнародними для забезпечення фундаменту подальшого співробітництва України з іншими країнами світу.

4. Наголошено, що під системою адміністративно-правового регулювання в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації слід розуміти сукупність пов'язаних між собою ознак, які впливають на формування, розвиток і припинення суспільних відносин у сфері стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації з метою реалізації завдань держави і суспільства.

5. Констатовано, що ефективне функціонування системи адміністративно-правового регулювання в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації деякою мірою залежить від реалізації адміністративно-правових відносин у вказаній сфері. Аналіз цих відносин дає підставу стверджувати, що в них виражені і загальні риси, притаманні усім адміністративно-правовим відносинам, і деякі особливості, зумовлені їх специфікою.

6. Обґрунтовано, що адміністративна юрисдикція в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації – це сукупність повноважень відповідних державних органів та посадових осіб щодо розгляду

справ про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації.

Зважаючи на те, що механізм державного контролю за реалізацією органами (посадовими особами), що уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, досить складний і це призводить до порушення законності при захисті прав та законних інтересів споживачів, запропоновано здійснювати розгляд справ про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації виключно судами.

7. Вказано, що органи (посадові особи) уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення діють в межах своєї підвідомчості, яка впливає на розмежування між ними повноважень в частині розгляду справ про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації та прийняття щодо них рішень.

З'ясування підвідомчості розгляду справ про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації є актуальним з урахуванням вертикального та лінійного підходів адміністративно-процесуальної діяльності суб'єктів, що уповноважені здійснювати адміністративну юрисдикцію у вказаній сфері.

8. Обґрунтовано, що під адміністративною відповідальністю в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації слід розуміти передбачене нормами права реагування держави на адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації і застосування до осіб, які їх вчинили адміністративних покарань у порядку, визначеному нормами адміністративного права.

Зазначено, що спеціальним суб'єктом адміністративних правопорушень в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації можуть бути й посадові особи Державної інспекції захисту прав споживачів та її територіальних органів. Оскільки зазначені особи наділені повноваженнями контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів, а також технічних регламентів, стандартів, норм і правил, то відповідно за допущені ними посадові порушення у галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації, вони повинні нести адміністративну відповідальність.

Акцентовано увагу на доцільності закріплення в КУпАП положення щодо відповідальності юридичних осіб за вчинення адміністративних правопорушень, зокрема у галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації з урахуванням таких обставин: обов'язок юридичної особи виконувати певні дії; можливість вчинення таких дій у конкретних умовах; невиконання юридичною особою дій, які вона повинна здійснювати.

9. Запропоновано:

1) збільшити у двічі розмір штрафу за вчинення таких адміністративних правопорушень в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації як введення в обіг або реалізація продукції, що не відповідає вимогам стандартів (ст. 167 КУпАП), виконання робіт, надання послуг громадянам-споживачам, що не відповідають вимогам стандартів, норм і правил (ст. 168-1 КУпАП), порушення правил застосування засобів виміральної техніки (ст. 172 КУпАП);

2) відмежувати розмір штрафу для громадян і посадових осіб за вчинення адміністративних правопорушень в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації шляхом збільшення його розміру у два рази для посадових осіб;

3) визначити розмір штрафу для юридичних осіб за вчинені адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації аналогічно розміру, який пропонується для посадових осіб;

4) встановити вищі розміри (збільшити у тричі) штрафу за вчинення адміністративних правопорушень в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації повторно шляхом доповнення відповідних статей КУпАП, які встановлюють відповідальність за вказані діяння;

5) закріпити у відповідних статтях КУпАП, які передбачають відповідальність за вчинення адміністративних правопорушень в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації поряд із штрафом додатковий вид покарання – конфіскацію продукції, яка не відповідає вимогам стандартів, щодо якої немає сертифіката відповідності або свідоцтва про визнання відповідності чи декларації про відповідність тощо.

10. Зазначено, що провадження у справах про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації – це врегульована адміністративно-процесуальними нормами діяльність уповноважених органів (посадових осіб), спрямована на розгляд і вирішення справ про адміністративні правопорушення на основі своєчасного, всебічного, повного і об'єктивного з'ясування обставин кожної справи та вирішення їх в точній відповідності з законом.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Зільник Н. М. Адміністративно-правове регулювання в галузі стандартизації, якості продукції, метрології та сертифікації / Н. М. Зільник // Митна справа. – Львів, 2011. – № 6 (78). – Ч. 2. – Кн. 1. – С. 158–167.

2. Зільник Н. М. Поняття та ознаки адміністративної відповідальності в галузі стандартизації, сертифікації, метрології та якості продукції / Н. М. Зільник // Наукові записки Львівського університету бізнесу і права : зб. наук. праць з економічних та юридичних наук. – 2011. – № 7. – С. 149–152.

3. Зільник Н. М. Підвідомчість розгляду справ про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології та сертифікації / Н. М. Зільник // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України : науковий збірник. – Київ, 2012. – № 2 (6). – С. 110–114.

4. Зільник Н. М. Адміністративно-правові засади стандартизації в Україні / Н. М. Зільник // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – 2013. – Вип. 21. – Ч. 1. – Т. 2. – С. 147–150.

5. Зільник Н. М. Некоторые вопросы правового обеспечения сертификации / Н. М. Зільник // *Legea și viața: Publicație științifico-practică*. – Moldova. – 2014. – Nr. 6/2 (270). – С. 59–62.

6. Зільник Н. М. Підстави адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації / Н. М. Зільник // Адміністративне право і процес: науково-практичний журнал. – 2014. – № 2 (8). – С. 137–145.

7. Зільник Н. М. Правовий статус органів, що уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації / Н. М. Зільник // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки. – 2015. – № 813. – С. 39–47.

8. Зільник Н. М. Про технічні регламенти як нормативні документи із стандартизації / Н. М. Зільник // Митна справа. – Львів, 2015. – № 5 (101). – Ч. 2. – С. 146–151.

9. Зільник Н. М. До поняття адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, сертифікації, метрології та якості продукції / Н. М. Зільник // Проблеми державотворення та правотворення в Україні: тези доп. уч. Всеукр. наук.-практ. конф. (Львів, 17 лютого 2012 р.). – Львів: ЛьвДУВС, 2012. – С. 196–199.

10. Зільник Н. М. Про адміністративно-правовий механізм регулювання відносин в галузі стандартизації, сертифікації, метрології та якості продукції / Н. М. Зільник // Публічне та приватне право: шляхи вдосконалення законодавства і практики: матер. II Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 9–10 березня 2012 р.). – Х.: ГО «Асоціація аспірантів-юристів», 2012. – Т. 1. – С. 90–92.

11. Зільник Н. М. Адміністративно-правові норми як елемент механізму правового регулювання відносин в галузі стандартизації, якості продукції, метрології та сертифікації / Н. М. Зільник // Актуальні питання реалізації чинних національних та міжнародних нормативно-правових актів: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 16–17 березня 2012 р.). – Одеса: ГО «Причорноморська фундація права», 2012. – Ч. 3. – С. 20–22.

12. Зільник Н. М. Органи, що уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції,

метрології та сертифікації / Н. М. Зільник // Захист прав і свобод людини та громадянина в умовах формування правової держави: зб. тез учасн. I Всеукр. наук.-практ. конф. (Львів, 25 квітня 2012 р.). – Львів: Навчально-науковий інститут права та психології НУ «Львівська політехніка». – 2012. – С. 119–123.

13. Зільник Н. М. Адміністративно-правові відносини, обумовлені реалізацією норм інституту стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації / Н. М. Зільник // Актуальні питання вдосконалення системи законодавства в умовах сьогодення: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (Хмельницький, 14 грудня 2012 р.). – Хмельницький: ХІСТ Університету «Україна», 2012. – С. 38–40.

14. Зільник Н. М. Стандартизація як ефективний правовий засіб забезпечення якості продукції, товарів, робіт та послуг / Н. М. Зільник // Розвиток правової системи України в умовах сьогодення: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (Донецьк, 16–17 лютого 2013 р.). – Д.: Східноукраїнська наукова юридична організація, 2013. – С. 87–88.

15. Зільник Н. М. Поняття сертифікації – засобу безпосереднього адміністративного впливу на підприємницьку діяльність / Н. М. Зільник // Захист прав і свобод людини та громадянина в умовах формування правової держави: зб. тез II Всеукр. наук.-практ. конф. (Львів, 12 червня 2013 р.). – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. – С. 92–93.

16. Зільник Н. М. Про використання термінів «Сертифікат», «Сертифікація» у сфері авіаційної діяльності // АЕРО-2013. Повітряне і космічне право: матер. Всеукр. конф. мол. уч. і студ. (Київ, 22 листопада 2013 р.). – К.: Комп'ютерпрес, 2013. – С. 178–180.

17. Зільник Н. М. Правові засади вітчизняної метрології / Н. М. Зільник // Актуальні питання юридичної науки – 2014: зб. доп. та ст. Всеукр. наук.-практ. конф. (Львів, 25 квітня 2014 р.). – Львів: Львів. ін-т Міжрегіон. акад. управління персоналом, 2014. – С. 74–79.

18. Зільник Н. М. Суб'єкт адміністративного правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації / Н. М. Зільник // Адміністративне право та процес України: пріоритетні напрями розвитку в умовах демократизації: тези доп. II Міжнар. наук.-практ. конф. пам'яті д.ю.н., проф., Засл. діяч наук. і техн. України Л. В. Коваля (Запоріжжя, 6–7 березня 2015 р.). – Запоріжжя: ЗНУ, 2015. – С. 115–119.

19. Зільник Н. М. Правовий статус Державної інспекції України з питань захисту прав споживачів як органу уповноваженого розглядати справи про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації / Н. М. Зільник // Захист прав і свобод людини та громадянина в умовах формування правової держави: зб. тез учасн. IV Всеукр. наук.-практ. конф. (Львів, 27 травня 2015 р.). – Львів: Видавництво Львівської політехніки. – 2015. – С. 227–228.

АНОТАЦІЯ

Зильник Н. М. Адміністративна відповідальність за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації. – На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. – Національний університет «Львівська політехніка» Міністерства освіти і науки України, Львів, 2016.

Дисертація присвячена комплексному вивченню теоретичних і практичних проблем адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації. У роботі здійснено загальнотеоретичну характеристику стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації та узагальнено правові основи їх регулювання.

Розглянуто адміністративно-правову систему регулювання відносин у сфері стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації. Розкрито адміністративно-процесуальний статус органів, що уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації, а також визначено їх підвідомчість. Шляхом аналізу з'ясовано матеріальні та процесуальні основи адміністративної відповідальності за правопорушення в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації та запропоновано низку змін до чинного адміністративного законодавства.

Ключові слова: адміністративна відповідальність, метрологія, стандартизація, сертифікація, якість продукції.

АННОТАЦИЯ

Зильник Н. М. Административная ответственность за правонарушение в отрасли стандартизации, качества продукции, метрологии и сертификации. – На правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук по специальности 12.00.07 – административное право и процесс; финансовое право; информационное право. – Национальный университет «Львовская политехника», Министерство образования и науки Украины, Львов, 2016.

Диссертация посвящена комплексному изучению теоретических и практических проблем административной ответственности за правонарушения в отрасли стандартизации, качества продукции, метрологии и сертификации. В работе осуществлена общетеоретическая характеристика стандартизации, качества продукции, метрологии и сертификации, а также определены административно-правовые основы их регулирования. Отмечено, что стандартизация, качество продукции, метрология и сертификация как

важнейшие, эффективные, правовые средства повышения качества и конкурентности отечественной продукции стимулируют производителя продукции, исполнителя работ, поставщика услуг удовлетворять требования потребителя, а также повышать организационно-технический уровень производства, что способствует созданию условий для выпуска конкурентной продукции и расширению рынков её сбыта за границу. На основе характеристики основных нормативно-правовых актов в отрасли стандартизации, качества продукции, метрологии и сертификации, обращено внимание на нормативно-правовые акты, которые не в полной мере соответствуют общественным требованиям, поэтому необходимо осуществлять совершенствование правовых основ стандартизации, качества продукции, метрологии и сертификации в качестве необходимого условия для успешного решения приоритетных социально-экономических задач.

Проанализированы национальные и международные технические и правовые требования к качеству продукции, стандартизации, метрологии и сертификации. К нормативным документам, в которых закреплены национальные и международные требования к качеству продукции, стандартизации, метрологии и сертификации отнесены: технические регламенты, стандарты, а также установившаяся практика и технические условия производственной деятельности. Акцентируется внимание на ускорение согласования национальных стандартов с европейскими и международными для обеспечения надлежащего качества продукции.

Рассмотрены понятие, признаки и структура административно-правовых норм как элементов системы правового регулирования отношений в отрасли стандартизации, качества продукции, метрологии и сертификации. Охарактеризованы административно-правовые отношения, которые нарушаются в отрасли стандартизации, качества продукции, метрологии и сертификации. Обращено внимание на необходимость более четкого построения административно-правовых отношений в сфере стандартизации, качества продукции, метрологии и сертификации, что будет способствовать необходимости проведения систематизации и упорядочения субъектов и объектов не только в экономической сфере, но и в других сферах человеческой деятельности, связанных со стандартизацией, сертификацией, метрологией и качеством продукции, товаров, работ и услуг.

Раскрыто административно-процессуальный статус органов (должностных лиц), уполномоченных рассматривать дела об административных правонарушениях в отрасли стандартизации, качества продукции, метрологии и сертификации, а также определена подведомственность рассмотрения дел об административных правонарушениях в отрасли стандартизации, качества продукции, метрологии и сертификации. Предложено осуществлять рассмотрение дел об административных правонарушениях в отрасли стандартизации, качества продукции, метрологии и сертификации исключительно судами.

Путем анализа определены материальные основы административной ответственности за правонарушения в отрасли стандартизации, качества продукции, метрологии и сертификации, а также ее понятие, основания, особенности административной ответственности в указанной сфере и меры воздействия к нарушителям. Рассмотрены процессуальные основы административной ответственности за правонарушения в отрасли стандартизации, качества продукции, метрологии и сертификации.

Акцентируется внимание на целесообразности закрепления в КоАП положения об ответственности юридических лиц за совершение административных правонарушений, в том числе в отрасли стандартизации, качества продукции, метрологии и сертификации с учетом следующих обстоятельств: обязанность юридического лица выполнять определенные действия; возможность совершения таких действий в конкретных условиях, невыполнение юридическим лицом действий, которые оно должно осуществлять.

Ключевые слова: административная ответственность, метрология, стандартизация, сертификация, качество продукции.

SUMMARY

Zilnyk N. M. Administrative responsibility for violations in the field of standardization, product quality, metrology and certification. – Printed as manuscript.

The thesis for obtaining the scientific degree of Candidate of Law in speciality 12.00.07 – administrative law and procedure; financial law; information law. –Lviv Polytechnic National University of Ministry of Education and Science of Ukraine, Lviv, 2016.

The dissertation is devoted to the comprehensive study of theoretical and practical issues of administrative responsibility for violations in the field of standardization, product quality, metrology and certification. In the thesis is conducted general theoretical characteristics of standardization, product quality, metrology and certification and it is generalized the legal basis of their regulation.

The administrative and legal system of regulation of relations in the field of standardization, product quality, metrology and certification is examined. The administrative and procedural status of authorized bodies in cases on administrative violations in the field of standardization, product quality, metrology and certification is solved and defined their jurisdiction. By the analysis the material and procedural grounds for administrative responsibility for violations in the field of standardization, product quality, metrology and certification are considered and proposed a number of changes to the existing administrative legislation.

Key words: administrative responsibility, metrology, standardization, certification, product quality.

Підписано до друку 12.01.2017 р.
Формат 60×84/16.
Папір друкарський. Ум. друк. арк. 0,9.
Зам. № 5. Наклад 100 пр.

Видавництво «ПАІС»
Реєстраційне свідоцтво ДК № 3173 від 23 квітня 2008 р.
вул. Гребінки 5, оф. 1, м. Львів, 79007
тел.: (032) 225-60-14, (032) 261-24-15
e-mail: pais@mail.lviv.ua; <http://www.pais.com.ua>